

جمع بندی تعدادی از مهم ترین یافته های پژوهشی در درختان میوه هسته دار

ناصر بوذری

دانشیار موسسه تحقیقات علوم باغبانی، پژوهشکده میوه‌های معتدله و سردسیری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، ایران؛ bouzari111@yahoo.com

چکیده

افزایش دانش کشاورزی و امکانات حمل و نقل و توجه بیشتر به سلامت در تغذیه منجر به افزایش قابل توجه سطح زیر کشت ارقام مختلف درختان میوه بویژه درختان میوه هسته دار شامل آلبالو، گیلاس و زردآلو، هلو و شلیل و آلو و گوجه در بسیار از مناطق دنیا منجمله ایران گردیده است. در ۱۵ سال گذشته چندین برنامه تحقیقاتی با هدف افزایش بیشتر از منابع بومی به منظور معرفی ارقام و پایه های جدید، واردات ارقام و پایه های مهم تجاری و ارزیابی سازگاری آن‌ها در کشور صورت گرفت. مهم ترین پایه های وارداتی شامل پنتا، جی اف ۶۷۷، تترا، جی ان شماره ۱۵، کادامن، گزیلا ۵ و ۶، ام آر اس، ویکتور، کب، ماکزما و ایشترا بود برای ارقام مختلف درختان میوه هسته دار بوده که از این میان پایه GF677 رسماً معرفی و سایر پایه ها در مرحله ارزیابی میانی و یا نهایی می‌باشد. ارقام گیلاس شامل لاپینز، سویت آن، سویت هارت، ارلی استار، سلس، کراسا کوبانی، قفقاز کایا، روبی کوبانی، سوناتا و ورا بوده که نتایج ارزیابی ها در حال انجام می‌باشد. همچنین ۱۸ رقم هلو و شلیل به شکل کنترل و بررسی وارد که نتایج اولیه نشان دهنده برتری رقم کالدسی ۲۰۰۰ در بسیاری از صفات بازار پسندی می‌باشد. در برنامه های بلند مدت نیز پس از یک دوره پنج ساله از ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۸۷ پیوندک بیش از ۱۸۰ ژنوتیپ زردآلو و آلبالو و همچنین تعداد قابل توجه بذر گوجه وحشی از نقاط مختلف کشور جمع آوری و مورد ارزیابی به منظور انتخاب ارقام و پایه های برتر قرار گرفت. نتایج بررسی شش ساله نشان دهنده تنوع قابل توجه و انتخاب تعدادی ژنوتیپ امید بخش با اهداف تازه خوری، فرآوری، زمان های مختلف در رسیدن، مناسب برای برداشت مکانیکی و برای پایه بوده است.

کلمات کلیدی: اصلاح، گیلاس، هلو، ژنوتیپ امیدبخش، هسته دارها